

ZARZĄDZENIE NR 783/XXX/2022
BURMISTRZA ZAWADZKIEGO

z dnia 7 listopada 2022 r.

w sprawie wprowadzenia zasad racjonalnego gospodarowania energią przez jednostki organizacyjne gminy Zawadzkie

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.) i § 8 ust. 1 pkt 8 lit. b Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Zawadzkiem wprowadzonego Zarządzeniem Nr 197/XXX/2020 Burmistrza Zawadzkiego z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Zawadzkiem z późn. zm. zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się do stosowania zasady racjonalnego gospodarowania energią przez jednostki organizacyjne gminy Zawadzkie, o których mowa w § 80 Uchwały Nr XXVI/215/12 Rady Miejskiej w Zawadzkiem z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Zawadzkie (Dz. Urz. Wojew. Opolskiego z 2012 r. poz. 1968 z późn. zm.).

2. Określone w zarządzeniu zasady racjonalnego gospodarowania energią mają zastosowanie w budynkach użyteczności publicznej będących własnością gminy Zawadzkie, przekazanych w dysponowanie podległym jednostkom organizacyjnym gminy Zawadzkie, zwanej dalej gminą oraz będących własnością spółki komunalnej.

§ 2. 1. Zobowiązuję kierowników/dyrektorów/prezesa jednostek organizacyjnych gminy używać w sposób racjonalny i oszczędny w budynkach określonych w § 1 ust. 2:

- 1) energię elektryczną;
- 2) paliwa gazowe;
- 3) ciepło systemowe;
- 4) ciepłą wodę użytkową;
- 5) wodę i kanalizację, zwanych dalej „energią”.

2. Zapewnienie racjonalnego i oszczędnego gospodarowania energią realizowane jest w pierwszej kolejności przy wykorzystaniu zasobów własnych.

3. Przy realizacji działań zmierzających do racjonalnego i oszczędnego gospodarowania energią stosuje się między innymi środki i metody określone w zarządzeniu.

4. Działania inwestycyjne podejmuje się przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych racjonalnych rozwiązań technicznych.

§ 3. 1. Zaleca się stosowanie następujących środków i metod oszczędzania energii:

- 1) okna i drzwi:
 - a) ograniczenie infiltracji powietrza przez okna i drzwi poprzez odpowiednią regulację i uszczelnianie,
 - b) regularne sprawdzanie stanu okien i drzwi, w celu wykrycia wszelkich pęknięć, które narażają okna i drzwi na wilgoć i niszczenie;
- 2) system grzewczy:
 - a) montaż zaworów termostatycznych oraz programowalnych termostatów na kaloryferach,
 - b) odpowiednie rozlokowanie termostatów, aby jeden obsługiwał jedno pomieszczenie lub obszar funkcjonalny budynku, o ile warunki techniczne na to pozwalają,
 - c) kontrolowanie i utrzymywanie właściwych ustawień termostatów,

d) rekomendowane ustawienia temperatury:

- 20°C dla biur, mieszkań oraz placówek oświatowych,
- 16°C dla warsztatów,
- 10-12°C dla magazynów oraz pomieszczeń, które nie są użytkowane,
- temperaturę w budynku należy dostosować do trybu pracy gminnej jednostki organizacyjnej korzystającej z budynku. W zależności od specyfiki budynku, temperaturę należy obniżyć nocą, w dni świąteczne i wolne od pracy. W sytuacji, kiedy pomieszczenia budynku nie są użytkowane do pracy lub innych zajęć, należy obniżyć temperaturę do poziomu 14-16°C, w szczególności na korytarzach. Temperaturę należy obniżyć do minimalnej wymaganej przepisami Kodeksu pracy oraz przepisami branżowymi,

e) izolowanie grzejników od ścian zewnętrznych poprzez zastosowanie ekranów odbijających ciepło,

f) niezastawianie kaloryferów meblami, grubymi zasłonami itp.,

g) okresowe czyszczenie kaloryferów z zalegającego kurzu,

h) odpowietrzanie kaloryferów na początku sezonu grzewczego,

i) analizowanie efektywności spalania i sposobu konserwacji kotłów grzewczych,

j) zamontowanie sterowników kotłowych ułatwiających trwałe utrzymanie zaprogramowanej temperatury,

k) zapewnienie odpowiedniej izolacji poszczególnych elementów systemu grzewczego, w celu redukcji strat dystrybucyjnych;

3) ciepła woda użytkowa (c.w.u.):

a) zapewnienie odpowiedniej izolacji podgrzewaczy wody, zasobników c.w.u. oraz rur dystrybuujących c.w.u.,

b) regularne czyszczenie zasobnika c.w.u. i powierzchni przewodzących ciepło, aby usunąć z nich osad,

c) regularne sprawdzanie stanu pomp c.w.u. i ich odpowiednia konserwacja,

d) montaż programatora czasowego dla pomp cyrkulacyjnych c.w.u. oraz kotła c.w.u.,

e) montaż zaworów mieszających na wyjściu z zasobnika c.w.u.,

f) montaż baterii termostatycznych,

g) obniżenie żądanej temperatury ciepłej wody do 40-50°C (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej),

h) regularne sprawdzanie i natychmiastowa naprawa ciekących kranów i spłuczek w toaletach,

i) wyłączanie elektrycznych podgrzewaczy wody oraz cyrkulacji ciepłej wody, w tych porach dnia w których nie korzysta się z wody, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy;

4) wentylacja i klimatyzacja:

a) montowanie w urządzeniach do klimatyzacji odpowiednich filtrów i regularne oczyszczanie ich z pyłów,

b) racjonalne ustawienia regulatorów czasowych i sterowników systemu wentylacji i klimatyzacji,

c) regularna konserwacja wymienników ciepła w agregatach chłodniczych,

d) zapewnienie odpowiedniej izolacji wszystkich elementów systemu wentylacji i klimatyzacji (w tym kanałów i przewodów), aby zredukować straty dystrybucyjne,

e) ustawianie temperatury pomieszczeń klimatyzowanych maksymalnie na 20°C zimą i na 25°C latem,

f) zamykanie pomieszczeń klimatyzowanych, aby nie dopuszczać do zbędnego nagrzewania latem lub zbędnego chłodzenia zimą;

5) oświetlenie, w tym oświetlenie uliczne:

a) wyłączanie zbędnego oświetlenia,

- b) wprowadzenie rozwiązań umożliwiających optymalne wykorzystanie światła naturalnego (np. lokalizacja stanowisk pracy w pobliżu okien),
 - c) montaż czujników ruchu (tam, gdzie jest to racjonalne),
 - d) w uzasadnionych przypadkach zmiana oświetlenia na punktowe,
 - e) wydzielenie stref oświetleniowych z ręcznymi wyłącznikami,
 - f) optymalizacja wewnętrznego oświetlenia bezpieczeństwa,
 - g) regularne czyszczenie i odpowiednia konserwacja lamp i opraw,
 - h) zredukowanie liczby lamp tam, gdzie mniejsza ilość lamp pozwoli utrzymać akceptowany i w miarę bezpieczny poziom natężenia oświetlenia,
 - i) stosowanie energooszczędnego oświetlenia, wymiana oświetlenia żarowego na energooszczędne,
 - j) używanie źródeł światła o wydłużonej żywotności i dużej liczbie cykli wyłącz-włącz, przy opuszczaniu pomieszczeń na krótki czas (do 5 min), natomiast w pomieszczeniach, w których świeci się świetlówka energooszczędna nie należy wyłączać światła,
 - k) stosowanie jasnych kolorów w pomieszczeniach (kolor ścian, mebli itp.),
 - l) stosowanie na ciągach komunikacyjnych czujników ruchu,
 - m) dostrojenie światła do chwilowych potrzeb, np. stosowanie ściemniaczy lub opraw z kilkoma źródłami światła,
 - n) w oświetleniu zewnętrznym należy stosować astronomiczne regulatory oświetlenia,
 - o) przy zakupie lamp należy zwracać uwagę czy oprawy oświetleniowe nie zasłaniają źródła światła (ciemne szkło, kierunek światła),
 - p) projektując nowe oświetlenie wewnętrzne, jak i zewnętrzne należy zwracać uwagę na dobór jego parametrów do wielkości powierzchni oświetlanej i obowiązującej dla tej powierzchni normy, także równomierności jej oświetlenia oraz kierunku rozsyłu światła;
- 6) urządzenia elektryczne i elektroniczne:
- a) realizacja zasady „ostatni wychodzący wyłącza odbiorniki energii elektrycznej” we wspólnie użytkowanych pomieszczeniach (np. pokój socjalny, łazienka i inne), oraz wyłączanie odbiorników energii przez pracowników w zajmowanych biurach,
 - b) należy wyłączać z prądu następujące urządzenia:
 - wszystkie lampy, w tym lampy na biurkach, lampki w toaletach, gablotach i inne,
 - automaty do kawy, czajniki,
 - wentylatory, klimatyzatory,
 - dystrybutory do wody z funkcją grzania lub chłodzenia,
 - kuchenki, mikrofalówki,
 - komputery (o ile nie ma wymogu pozostawienia włączonego),
 - drukarki, kserokopiarki,
 - inne urządzenia elektryczne i dodatkowe oświetlenie znajdujące się w pomieszczeniach (w zależności od przeznaczenia pomieszczenia i jego wyposażenia),
 - c) ograniczenie liczby drukarek osobistych i zastąpienie ich urządzeniem sieciowym,
 - d) wykorzystanie elektronicznego obiegu dokumentów, podpisów kwalifikowanych lub profili zaufanych w celu ograniczenia kosztów drukowania oraz papieru,
 - e) odłączanie od prądu urządzeń samosprzedających, jeżeli nie będą używane w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy,

- f) aktywowanie regulatorów czasowych w odpowiednich urządzeniach, aby były załączone jedynie wówczas, gdy są potrzebne,
 - g) korzystanie z najbardziej energochłonnego sprzętu w sposób efektywny energetycznie,
 - h) montaż w pomieszczeniach listew zasilających z wieloma gniazdami i jednym wyłącznikiem lub programowalnych wtyczek, z pominięciem wyłączania urządzeń wymagających pracy ciągłej,
 - i) zastąpienie w łazienkach suszarek elektrycznych papierowymi ręcznikami lub innymi bardziej oszczędnymi rozwiązaniami,
 - j) stosowanie energooszczędnego sprzętu AGD, audiowizualnego, komputerowego (w odpowiedniej klasie energetycznej A+ lub wyższa),
 - k) wyłączanie sprzętu komputerowego, jeżeli nie będzie używany nocą, w dni świąteczne oraz dni wolne od pracy,
 - l) komputery należy wyłączać poprzez wyłączenie listwy zasilającej, gdyż nawet wyłączony zestaw komputerowy może zużywać w stanie czuwania do 40 W,
 - m) drukarkę indywidualną należy włączać bezpośrednio przed drukowaniem, praca w stanie czuwania zużywa energię,
 - n) korzystanie z funkcji zarządzania energią komputera – należy aktywować automatyczne wyłączanie komputera (np. po 30 min), a także „usypianie” monitora (np. po 10 min), najlepszy wygaszacz ekranu to wyłączony monitor,
 - o) nowo zakupione drukarki powinny posiadać funkcję dwustronnego drukowania,
 - p) podejmując decyzję o zakupie nowych komputerów należy przeanalizować kupno sprzętu przenośnego, zużywającego mniej energii w porównaniu do komputerów stacjonarnych;
- 7) woda i kanalizacja:
- a) regulacja i niezwłoczna naprawa ciekących kranów oraz spłuczek do WC,
 - b) montaż napowietrzaczy – perlatorów w wylewkach,
 - c) montaż jednouchwytowych kranów z mieszaczem lub baterii bezdotykowych na fotokomórkę z czujnikiem ruchu, zaworów czasowych;
- 8) urządzenia chłodzące, lodówki i zamrażarki:
- a) nie należy wkładać do lodówki produktów, które są gorące lub ciepłe,
 - b) nie ustawiać urządzeń chłodzących w ciepłych pomieszczeniach, zwłaszcza w pobliżu kaloryferów, grzejników, pieców lub w miejscach silnie nasłonecznionych,
 - c) nie należy zabudowywać urządzeń, które nie są do tego przystosowane,
 - d) należy odkurzać zewnętrzny wymiennik ciepła (drabinka z tyłu lodówki) raz lub dwa razy w ciągu roku,
 - e) dostosować temperaturę w chłodziarce lub zamrażarce według faktycznych potrzeb,
 - f) lodówkę lub zamrażarkę otwierać na jak najkrótszy czas,
 - g) regularnie odmrażać chłodziarko-zamrażarki, które nie mają automatycznej funkcji odmrażania,
 - h) wymieniać uszkodzone uszczelki drzwiowe;
- 9) artykuły gospodarstwa domowego (AGD) i inne urządzenia:
- a) dokonywać zakupu chłodziarki z funkcją automatycznego usuwania szronu i wilgoci oraz kontroli otwartych drzwi,
 - b) dokonywać zakupu nowych urządzeń, dobierając ich wielkość do własnych potrzeb,
 - d) dokonywać zakupu najbardziej oszczędnej kuchenki elektrycznej (np. płyty indukcyjnej),
 - e) dokonywać zakupu czajnika elektrycznego z płytką grzewczą i z sygnałem zakończenia gotowania,

f) dokonywać zakupu ekspresu do kawy ze zintegrowanym termosem, a ciśnieniowego ekspresu do kawy który zużywa nie więcej niż 1W w stanie czuwania;

10) oszczędne gotowanie:

- a) używać przykrywek do garnków, dobrać średnice garnków do średnic palników (garenek nie może być mniejszy niż grzejące pole) oraz używać naczyń o płaskich dnach,
- b) do momentu zagotowania należy trzymać maksymalną moc grzewczą, a następnie zmniejszyć do niezbędnego minimum,
- c) płyty kuchenne należy utrzymywać w czystości (zanieczyszczona powierzchnia utrudnia przepływy ciepła),
- d) należy nalewać tyle wody, ile potrzeba,
- e) rozważyć zagotowanie wody w czajniku elektrycznym, a następnie przelać do garnka w celu ugotowania potrawy;

11) sprzątanie:

- a) regularna wymiana filtrów workowych,
- b) skorzystanie z nowych worków;

12) wietrzenie pomieszczeń:

- a) otwierać okna szeroko na krótki czas (max. do 7 min),
- b) podczas wietrzenia przekręcić zawory grzejnikowe w poz. na minimum,
- c) po wietrzeniu dokładnie zamknąć okna,
- d) w okresie letnim pomieszczenia klimatyzowane wietrzyć po wyłączeniu nadmuchu zimnego powietrza przez krótki czas, a po wietrzeniu dokładnie zamknąć okna i włączyć klimatyzację.

§ 4. Należy podejmować następujące działania w zakresie obniżania kosztów zużycia energii:

1) dokonywanie analizy i doboru odpowiedniej (racjonalnej):

- a) mocy zamówionej energii elektrycznej (zmniejszenie lub zwiększenie),
- b) grupy taryfowej,
- c) mocy cieplnej zamówionej oraz krzywych grzewczych;

2) sukcesywna analiza i kompensacja mocy biernej.

§ 5. 1. Zobowiązuje się kierowników/dyrektorów/prezesa gminnych jednostek organizacyjnych do:

1) zapoznania wszystkich podległych pracowników z Zarządzeniem;

2) wdrożenia zasad określonych w Zarządzeniu poprzez:

- a) określenie działań zapewniających ich realizację w kierowanej jednostce,
- b) wyznaczenie osób do realizacji poszczególnych działań,
- c) wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację tych działań,
- d) egzekwowanie obowiązków wynikających z Zarządzenia,
- e) sporządzenia indywidualnych planów gospodarowania energią w zarządzanych obiektach na miesiąc XII.2022 roku, na rok 2023 i lata następne zgodnie z §2 Zarządzenia,
- f) sporządzenie inwentaryzacji oświetlenia oraz urządzeń elektrycznych.

2. Działania określone w ust. 1 należy wykonać w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie Zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie podlega publikacji na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 7 listopada 2022 r.

UZASADNIENIE

W związku z trudną sytuacją gospodarczą w kraju oraz potrzebą racjonalnego gospodarowania zasobami energii, niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do minimalizacji kosztów utrzymania gminnych jednostek organizacyjnych.

Wobec powyższego niezbędnym jest wprowadzenie zasad racjonalnego gospodarowania energią przez jednostki organizacyjne gminy Zawadzkie, które stanowiąc będą wytyczne do ich przestrzegania i realizowania przez wszystkich pracowników tych jednostek.

W celu realizacji zarządzenia można posiłkować się poniższymi aktami prawa:

- 1) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225);
- 2) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.);
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.);
- 5) Polska norma PN-EN 12464 – 1:2012 pt. „Światło i oświetlenie miejsc pracy”;
- 6) Norma PN-EN 16798-3:2017-09 - Charakterystyka energetyczna budynków - Wentylacja budynków - Część 3: Wentylacja budynków niemieszkalnych - Wymagania dotyczące właściwości systemów wentylacji i klimatyzacji pomieszczeń.

Ponadto mając powyższe na uwadze, proszę o przedstawienie informacji dot. podjętych działań w zakresie racjonalnego gospodarowania energią przez jednostki organizacyjne gminy Zawadzkie, zgodnie z treścią stanowiącą załącznik do niniejszego uzasadnienia. Informację należy przedłożyć do dnia 30.11.2022 r.

Kierownik Referatu
Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Dorota Klyssek

Załącznik do uzasadnienia
do Zarządzenia Nr 783/XXV/2022
Burmistrza Zawadzkiego
z dnia 7 listopada 2022 r.

.....
miejsowość, data

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

.....
adres

**Urząd Miejski w Zawadzkiem
ul. Dębowa 13
47-120 Zawadzkie**

**Referat Ochrony Środowiska
i Rolnictwa**

Informacja dot. podjętych działań w zakresie racjonalnego gospodarowania energią przez jednostki organizacyjne gminy Zawadzkie

W ramach optymalizacji kosztów energii podjęto niżej wymienione działania w zakresie racjonalnego gospodarowania energią elektryczną:

- 1)
- 2)
- 3)
- (...)

Ponadto, poniżej przedstawiam ilość zużytej energii w poszczególnych latach z podziałem na miesiące, która kształtowała się następująco:

Miesiąc	ROK 2018 (ilość kWh)	ROK 2019 (ilość kWh)	ROK 2020 (ilość kWh)	ROK 2021 (ilość kWh)	ROK 2022* (ilość kWh)
Styczeń					
Luty					
Marzec					
(...)					
					X
					X

* należy podać zużytą ilość energii za okres od I-X.2022 roku

.....
data, podpis osoby upoważnionej do reprezentowania

